

BRF Gårdsbjörken

## BRF Gårdsbjörken - Tillsyn enligt dataskyddsförordningen

### Innehållsförteckning

BRF Gårdsbjörken - Tillsyn enligt dataskyddsförordningen .....	1
Datainspektionens beslut .....	3
Redogörelse för tillsynsärendet .....	4
Kamera 1 och 2 – trapphus .....	4
Kamera 3 – entré till trapphus 11A .....	4
Kamera 4 – el-central i källarförråd .....	4
Redogörelse i övrigt .....	4
Motivering av beslut .....	5
Vilka regler gäller för föreningens kamerabevakning? .....	5
Gäller kamerabevakningslagen? .....	6
Bostadsrättsföreningar omfattas inte av tillståndsplikten .....	6
Gäller dataskyddsförordningen? .....	6
Är föreningens kamerabevakning laglig enligt dataskyddsförordningen? ...	6
Grundläggande principer för behandling av personuppgifter (artikel 5) .....	7
Rättslig grund för bevakningen (artikel 6) .....	7
Kamera 1 och 2 – Föreningens trapphus .....	8
Integritetsintresset kamera 1 och 2 .....	8
Bevakningsintresset kamera 1 – trapphus 11A .....	8
Bevakningsintresset kamera 2 – trapphus 11B .....	9

Bedömning kamera 1 – trapphus 11A.....	9
Bedömning kamera 2 – trapphus 11B.....	10
Kamera 3 – Entré till 11A.....	10
Integritetsintresset kamera 3 – entré till 11A.....	10
Bevakningsintresset kamera 3 – entré till 11A.....	10
Har föreningen ett faktiskt bevakningsintresse vid tidpunkten för bevakningen?.....	11
Sammanfattande bedömning kamera 3 – entré till 11A.....	12
Kamera 4 – El-central i källarförråd.....	13
Integritetsintresset kamera 4 – källarförråd.....	13
Bevakningsintresset kamera 4 – källarförråd.....	13
Sammanfattande bedömning kamera 4 – källarförråd.....	13
Ljudinspelning vid samtliga kameror.....	14
Information till registrerade (artikel 13).....	15
Val av ingripande.....	16
Sanktionsavgift och föreläggande.....	16
Bestämmande av sanktionsbeloppets storlek.....	17
Föreläggande att upphöra med bevakning.....	18
Bilaga.....	18
Hur man överklagar.....	19

## Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att BRF Gårdsbjörken i Halmstad, org. nr 769620-6528 (BRF Gårdsbjörken) genom att kamerabevaka trapphus, entré och källarförråd samt spela in ljud vid samtliga dessa platser har behandlat personuppgifter i strid med

- artikel 5 dataskyddsförordningen<sup>1</sup> genom att behandla de registrerades personuppgifter, med såväl bild- som ljudinspelning, på ett för den personliga integriteten mer ingripande sätt, och omfattat fler personuppgifter än vad som är nödvändigt, för det angivna ändamålet,
- artikel 6 genom att behandla personuppgifter i bild och ljud för ett intresse som inte väger tyngre än de registrerades intressen, och
- artikel 13 genom att tillhandahålla bristfällig information till de registrerade.

Datainspektionen beslutar med stöd av artikel 58.2 och artikel 83 i dataskyddsförordningen att BRF Gårdsbjörken för överträdelserna av artikel 5, artikel 6 och artikel 13 i dataskyddsförordningen ska betala en administrativ sanktionsavgift på 20 000 kronor.

Datainspektionen förelägger med stöd av artikel 58.2 f i dataskyddsförordningen BRF Gårdsbjörken att upphöra med kamerabevakningen i bild vad gäller kamerorna 1-3, som bevakar trapphus och entré, samt att upphöra med ljudinspelning vad gäller samtliga kameror.

Datainspektionen förelägger med stöd av artikel 58.2 d i dataskyddsförordningen BRF Gårdsbjörken att begränsa kamerabevakningen i bild vad gäller kamera 4, som bevakar föreningens el-central, så att den inte bevakar föreningens källarförråd och inte tar upp ljud.

---

<sup>1</sup> EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

## Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har efter att ha tagit emot klagomål om att BRF Gårdsbjörken (föreningen) bedriver kamerabevakning av trapphuset i sitt bostadshus inlett tillsyn i syfte att utreda omfattningen av föreningens bevakning samt om den bevakningen är förenlig med reglerna i dataskyddsförordningen.

BRF Gårdsbjörken har i huvudsak uppgett följande.

Föreningen har satt upp totalt fyra kameror. Dess placering och upptagningsområde är enligt följande.

### *Kamera 1 och 2 – trapphus*

Kamerorna är placerade i varsitt av föreningens två trapphus på gatunummer 11A och 11B. Av kopior på skärmbilder från kamerorna framgår att deras upptagningsområde omfattar trapphuset samt vissa av de boendes lägenhetsdörrar på de respektive våningsplan som kamerorna bevakar.

### *Kamera 3 – entré till trapphus 11A*

En kamera är placerad vid ingången till föreningens fastighet. Av kopia på skärmbild från kameran framgår att dess upptagningsområde omfattar en kortare gång till husets innergård samt området precis utanför entrédörren till uppgången för de boende på adressen 11A.

### *Kamera 4 – el-central i källarförråd*

En kamera är placerad intill en el-central i föreningens förrådsrum. Av kopia på skärmbild från kameran framgår att dess upptagningsområde omfattar el-central samt del av förrådsrum.

### *Redogörelse i övrigt*

Kamerorna sattes sannolikt upp under april och juli månad år 2018. Föreningen har uppgett att ingen kan ta sig till någon av föreningens lägenheter utan att bli filmad av föreningens kameror. Kamerorna spelar in bilder och ljud alla dagar i veckan dygnet runt och lagrar inspelat material i tio dagar. I det fall det förekommer händelser som bedöms som viktiga av föreningen sparas klipp från sådan händelse under längre tid.

Föreningen upplyser om bevakningen genom skyltning vid grinden till fastigheten samt vid föreningens bägge ytterdörrar till respektive trapphus. Skylten visar en silhuett av en bevakningskamera samt texten "TV/VIDEO".

Föreningen har haft problem med skadegörelse samt viss annan brottslighet vid flertalet tillfällen från november 2017 till och med augusti 2018.

Föreningens entrédörr vid adressen 11A har vid flertalet tillfällen utsatts för skadegörelse genom att lim och träflisor har förts in i låset varvid låset förstörts, även föreningens kodlås har förstörts. Vidare har kablar kopplade till internet/el-centralen i källaren klippts av vid två tillfällen och värmen stängts av i delar av huset. Någon har även haft sönder låset till källarförrådet. Vid ett tillfälle hälldes hal vätska ut i ena trapphuset och vid ett annat tillfälle sprayades färg på en av bevakningskamerornas kameranlinser.

Föreningen har vidare uppgett att skadegörelse vid 10-15 tillfällen har riktats mot en lägenhetsdörr i trapphuset på gatunummer 11A. Lägenhetsdörren leder till föreningens styrelseordförandes lägenhet. Enligt föreningen har skadegörelsen bestått av att snus, samt att något som beskrivs som frätande vätska och annan vätska slängts på lägenhetsdörren. Vidare har cigarettfimpar och snus slängts på dörrmattan invid lägenhetsdörren. Vid ett tillfälle har boende i lägenheten blivit kallad okvädningsord av en granne.

Kostnaden för all skadegörelse beräknas uppgå till ungefär 60 000 kronor.

De boende har inte tillfrågats om kamerabevakningen. Anledningen är att föreningens styrelse misstänkte boende i föreningen för att ha orsakat skadegörelsen. Besluten att sätta upp kamerorna har tagits enhälligt av styrelsen. Vid tidpunkten för besluten bestod styrelsen av nio personer, vilket utgjorde mer än hälften av de boende i föreningen.

## **Motivering av beslut**

### **Vilka regler gäller för föreningens kamerabevakning?**

Kamerabevakning med ljudinspelning är en form av personuppgiftsbehandling. Hur och i vilken utsträckning det är tillåtet att kamerabevaka regleras i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen (2018:1200) som kompletterar dataskyddsförordningen.

### *Gäller kamerabevakningslagen?*

I 4 § i kamerabevakningslagen anges att lagen gäller om kamerabevakning enligt 3 § sker med utrustning som finns i Sverige. Av 3 § 1 p kamerabevakningslagen framgår att kamerabevakning innefattar att en tv-kamera, ett annat optisk-elektroniskt instrument eller en därmed jämförbar utrustning, utan att manövreras på platsen används på ett sådant sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning.

Den kamerabevakning som föreningen bedriver manövreras inte på platsen och innebär en varaktig bevakning av de boende i huset samt övriga besökare. Kamerabevakningslagen gäller därför för föreningens bevakning.

### *Bostadsrättsföreningar omfattas inte av tillståndsplikten*

I kamerabevakningslagen finns bestämmelser om när det krävs tillstånd för att kamerabevaka. Av 7 § kamerabevakningslagen följer att tillstånd krävs av en plats dit allmänheten har tillträde om bevakningen bedrivs av en myndighet eller någon annan än en myndighet vid utgörande av en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning.

En bostadsrättsförening behöver inte tillstånd för att kamerabevaka eftersom de inte utför en uppgift av allmänt intresse.

Utöver bestämmelsen om tillstånd finns andra regler i kamerabevakningslagen, t.ex. tystnadsplikt avseende det inspelade materialet och vissa krav på upplysning som kan bli aktuella vid kamerabevakning.

### *Gäller dataskyddsförordningen?*

Om en bevakningskamera fångar en identifierbar person eller någon annan personuppgift i bild måste reglerna i dataskyddsförordningen följas. Detta framgår av artikel 2.1 dataskyddsförordningen.

Eftersom föreningen filmar, och tar upp ljud från, identifierbara personer med kamerorna gäller dataskyddsförordningen.

### **Är föreningens kamerabevakning laglig enligt dataskyddsförordningen?**

Dataskyddsförordningen innehåller ett stort antal regler som måste följas vid behandling av personuppgifter. Inom ramen för detta tillsynsämne

behandlar Datainspektionen inte samtliga regler och frågeställningar som kan aktualiseras vid en sådan personuppgiftsbehandling som den aktuella kamerabevakningen innebär. Prövningen är avgränsad till om föreningen har en rättslig grund för att bedriva den aktuella kamerabevakningen, om föreningen lever upp till de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter samt om föreningen har lämnat den information till de registrerade som krävs enligt dataskyddsförordningen.

### **Grundläggande principer för behandling av personuppgifter (artikel 5)**

Av artikel 5.1 i dataskyddsförordningen framgår bl.a. att personuppgifter som behandlas ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (uppgiftsminimering). Vidare framgår att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (ändamålsbegränsning). Avslutningsvis följer av artikel 5.2 att den personuppgiftsansvarige<sup>2</sup> ska ansvara för och kunna visa att de principer som följer av artikel 5.1 efterlevs (ansvarsskyldighet).

Enligt föreningen är ändamålet med kamerabevakningen att komma tillrätta med den skadegörelse som skett i föreningens fastighet. Datainspektionen anser att det är ett berättigat ändamål och att föreningen, baserat på vad som framkommit av utredningen, efterlever principen om ändamålsbegränsning.

Bedömningen om föreningen behandlar personuppgifter i strid med principen om uppgiftsminimering kommer ske i samband med bedömningen av om föreningen haft rättslig grund för sin kamerabevakning.

### **Rättslig grund för bevakningen (artikel 6)**

För att den kamerabevakning som föreningen bedriver ska vara laglig krävs att det finns en rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen. Den rättsliga grund som är aktuell i detta ärende är intresseavvägning enligt artikel 6.1 f dataskyddsförordningen. Det innebär att föreningen måste visa att bevakningen på varje plats är nödvändig för ett ändamål som rör ett för föreningen berättigat intresse och att detta intresse

---

<sup>2</sup> Personuppgiftsansvarig är den fysiska eller juridiska person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter (se artikel 4.1 p. 7 i dataskyddsförordningen).

väger tyngre än intressen eller grundläggande rättigheter och friheter hos de personer som blir bevakade.

De kameror som föreningen har satt upp bevakar olika platser där integritetsintresset väger olika tungt. Datainspektionen kommer därför i bedömningen dela upp de platser som är föremål för bevakning var för sig och pröva om föreningen följer principen om uppgiftsminimering enligt artikel 5 och om föreningen har rättslig grund enligt artikel 6 nedan.

Vidare kommer Datainspektionen dela upp bedömning till att först avse kamerabevakning i bild och därefter göra en samlad bedömning av samtliga kamerors ljudupptagning.

### **Kamera 1 och 2 - Föreningens trapphus**

Föreningen bevakar den första våningen i respektive trapphus. Av kopior på skärmbilder från kamerorna framgår att kamerornas upptagningsområde omfattar trapphuset samt vissa av de boendes lägenhetsdörrar på de respektive våningsplanen.

#### *Integritetsintresset kamera 1 och 2*

Kamerabevakning som sker i bostadshus anses som utgångspunkt vara mycket integritetskänslig (se rättsfallet HFD 2011 ref. 77). Den aktuella bevakningen innebär att de boende filmas varje gång de kommer hem eller lämnar sina hem. Även andra personer som har för avsikt att besöka bostäderna måste passera bevakningskamerorna. Sådan bevakning möjliggör en kartläggning av de boendes vanor, besök och umgängeskrets. Redan det faktum att bevakningen avser de boende och deras hemmiljö innebär därför att det krävs mycket starka skäl för att bevakningen ska vara tillåten.

#### *Bevakningsintresset kamera 1 – trapphus 11A*

De incidenter som föreningen redogjort för är nästan uteslutande riktade mot en enskild boende och dennes lägenhetsdörr. Incidenterna har i huvudsak bestått av nedsmutsning av lägenhetsdörren samt att boende i lägenheten vid ett tillfälle även blivit utsatta för okvädningsord. Föreningen har uppgett att det finns ett samband med att en boende i lägenheten var styrelseordförande i föreningen och de incidenter som riktats mot denne. Föreningen har vidare redogjort för en incident då någon hållt ut hal vättska i trapphuset.



Datainspektionen anser sammantaget att bevakningsintresset väger relativt tungt eftersom det är fråga om återkommande incidenter som särskilt riktats mot en av de boende. Att incidenterna i huvudsak består av olika former av nedsmutsning sänker bevakningsintresset något.

*Bedömning kamera 1 – trapphus 11A*

De incidenter som föreningen har redogjort för har i huvudsak riktats mot en viss lägenhet. Den boende i lägenheten har vid tidpunkten för incidenterna varit ordförande i föreningens styrelse. Föreningen har uppgett att det finns ett samband mellan incidenterna och att den boende i lägenheten var ordförande i föreningens styrelse.

Datainspektionen anser att en bostadsrättsförening under särskilda omständigheter kan anses ha ett påtagligt behov av att kamerabevaka ett trapphus och rikta kameran mot en viss boendes ytterdörr. En omständighet som kan tala för att en sådan bevakning skulle kunna vara tillåten är om lägenhetsinnehavaren blir utsatt för brott med anledning av sin position som förtroendevald i föreningen. För att sådan bevakning ska vara tillåten krävs det dock att bevakningsintresset väger mycket tungt.

I förevarande fall har incidenterna i huvudsak bestått av nedsmutsning av lägenhetsdörren samt nedskräpning på tillhörande dörrmatta. Vid ett tillfälle har de boende i lägenheten blivit tilltalade okvädningsord. Mot denna bakgrund och med beaktande av det tungt vägande integritetsintresset på platsen bedömer Datainspektionen att föreningens intresse av kamerabevakning inte väger tyngre än de registrerades intresse av att inte bli bevakade.

Datainspektionen konstaterar därför att föreningen inte har rättslig grund för bevakningen med bildinspelning av föreningens trapphus på nummer 11A.

*Bevakningsintresset kamera 2 – trapphus 11B*

Enligt föreningen har kodlåset till entrédörren som leder till trapphuset förstörts vid ett till två tillfällen. Vidare har föreningen uppgett att det skett skadegörelse i källaren, vilken man kan nå från trapphuset. Av skärmbild på kamerans upptagningsområde framgår att vare sig entrédörr eller källare syns i kamerans upptagningsområde.

Datainspektionen anser sammantaget att bevakningsintresset inte väger särskilt tungt eftersom det inte förekommit några incidenter inom kamerans upptagningsområde.

#### *Bedömning kamera 2 – trapphus 11B*

Datainspektionen har mot bakgrund av de incidenter som inträffat i trapphus 11B bedömt att bevakningsintresset på platsen inte väger särskilt tungt. Mot denna bakgrund och med beaktande av det tungt vägande integritetsintresset på platsen bedömer Datainspektionen att föreningens intresse av kamerabevakning inte väger tyngre än de registrerades intresse av att inte bli bevakade.

Datainspektionen anser därför att föreningen inte har rättslig grund för bevakningen med bildinspelning av föreningens trapphus på nummer 11B.

#### **Kamera 3 - Entré till 11A**

Föreningen kamerabevakar entrén till sin fastighet. Av kopia på skärmbild från kameran framgår att dess upptagningsområde omfattar en kortare gång till husets innergård och området precis utanför entrédörren till uppgången för de boende på adressen 11A.

#### *Integritetsintresset kamera 3 – entré till 11A*

I detta fall är det fråga om en bostadsrättsförening som kamerabevakar entrén till ett bostadshus samt gången till innergården. Även kamerabevakning som sker i anslutning till entréer i bostadshus anses som utgångspunkt vara mycket integritetskänslig (se rättsfallet HFD 2011 ref. 77). Den aktuella bevakningen innebär att de boende filmas varje gång de kommer hem eller lämnar sina hem. Även andra personer som har för avsikt att besöka bostäderna måste passera bevakningskamerorna. Sådan bevakning möjliggör en kartläggning av de boendes vanor, besök och umgängeskrets. Redan det faktum att bevakningen avser de boende och deras hemmiljö innebär därför att det krävs tungt vägande skäl för att bevakningen ska vara tillåten.

#### *Bevakningsintresset kamera 3 – entré till 11A*

Föreningen har uppgett att någon har förstört låset till den ena entrédörren genom att hålla lim i låset eller trycka in träflisor i låset vid fyra tillfällen. Vidare har någon förstört intilliggande kodlås till samma entrédörr vid två tillfällen. Skadegörelsen har pågått under en period om två månader.

Föreningen har inte uppgett att de vidtagit alternativa åtgärder till kamerabevakningen.

Datainspektionen konstaterar att den brottslighet som skett i förevarande fall har varit av närmast systematisk karaktär. Av de polisanmälningar som föreningen redogjort för framgår att föreningen inte har haft problem med skadegörelse mot entrédörren sedan den 24 januari 2018. Kameran vid entrédörren installerades i maj 2018.

Datainspektionen anser att intresset av bevakningen som utgångspunkt väger tungt i förevarande fall, i synnerhet eftersom det rör sig om en systematisk och återkommande skadegörelse.

Vid en prövning av det berättigade intresset av att bevaka krävs att bevakningsintresset faktiskt kan anses föreligga vid tidpunkten för bevakningen. Bevakningsintresset kan sålunda inte vara hypotetiskt vid tidpunkten för bevakningen.<sup>3</sup>

*Har föreningen ett faktiskt bevakningsintresse vid tidpunkten för bevakningen?*

I förevarande fall har bevakningen föranletts av skadegörelse som skett inom en tvåmånadersperiod. Enligt föreningen har de inte drabbats av någon brottslighet sedan augusti 2018, och ingen skadegörelse har skett mot entrédörren, som nu är föremål för bevakning, sedan januari 2018.

En prövning måste ske av samtliga omständigheter för att bedöma om intresset av bevakning kan anses faktiskt föreligga vid tidpunkten för bevakning.

Enligt Datainspektionens mening måste den personuppgiftsansvarige vid en sådan prövning dels ta hänsyn till om det finns risk att brottslighet inträffar på grund av platsens karaktär, dels ta hänsyn till om tidigare begången brottslighet medför risk för att brott inträffar ånyo.

En plats kan till sin karaktär medföra ett faktiskt bevakningsintresse att bevaka även om något brott inte skett på platsen. Så kan vara fallet då det

---

<sup>3</sup> EU-domstolens dom i mål C-708/18, TK mot Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, punkt 44.

föreligger en hotbild mot platsen i fråga, vilket torde vara fallet vid t.ex. banker som hanterar kontanter i stora mängder.

Vidare kan omständigheten att brott har begåtts vid en plats som normalt inte utsätts för brott tala för ett faktiskt bevakningsintresse. Vid bevakning av sådana platser måste den personuppgiftsansvarige kunna visa att bevakningsintresset faktiskt föreligger även vid tidpunkten för bevakning.

I förevarande fall avser bevakningen en entrédörr till ett flerbostadshus. En sådan plats är inte till sin karaktär brottsutsatt, varför det som utgångspunkt krävs att den personuppgiftsansvarige visar att det föreligger ett faktiskt intresse att bevaka platsen vid tidpunkten för bevakningen.

Av branschorganisationers vägledning för kamerabevakning i flerbostadshus rekommenderas att en förnyad bedömning av bevakningsintresset görs halvårsvis eller om det uppstår särskild anledning till omprövning av beslut att kamerabevaka.<sup>4</sup> Datainspektionen anser att en sådan omprövningsfrist är rimlig och att föreningen som utgångspunkt åtminstone borde ompröva sitt behov av att bedriva kamerabevakning var sjätte månad från det att bevakningen inleddes.

I förevarande fall har ingen brottslighet skett mot entrédörren sedan januari 2018 och ingen brottslighet har skett vid föreningens fastighet sedan augusti 2018. Vidare konstaterar Datainspektionen att det inte heller av utredningen i ärendet framkommit andra omständigheter som talar för att föreningens intresse av att kamerabevaka är faktiskt och föreligger vid tidpunkten för detta beslut. Datainspektionen anser därför att föreningen i vart fall från och med den 10 december 2019 inte längre kan anses ha ett faktiskt intresse av att bevaka.

#### *Sammanfattande bedömning kamera 3 – entré till 11A*

Datainspektionen anser sammanfattningsvis att föreningens intresse av att spela in bildmaterial vägde tyngre än de boendes intresse av att inte bli bevakade vid tidpunkten för när bevakningen påbörjades, men att intresset i vart fall inte längre kan anses vara faktiskt vid tidpunkten för föreningens sista yttrande den 10 december 2019. Av föreningens yttrande framgår att

---

<sup>4</sup> Kamerabevakning – vägledning för behandling av personuppgifter, s. 10. Vägledningen är framtagen av SABO, Fastighetsägarna och Hyresgästföreningen.

inga incidenter inträffat vid den aktuella platsen sedan augusti år 2018. Datainspektionen konstaterar därför att föreningen inte längre har rättslig grund för bevakningen med bildinspelning av föreningens entré.

#### **Kamera 4 - El-central i källarförråd**

Föreningen bevakar el-centralen som ligger på källarplan invid föreningens källarförråd. Av kopia på skärmbild från kameran framgår att dess upptagningsområde omfattar el-central samt del av källarförråd.

##### *Integritetsintresset kamera 4 – källarförråd*

Bevakningen sker av ett gemensamt utrymme i en flerfamiljsfastighet. Datainspektionen anser att kamerabevakning av sådana utrymmen generellt sett innebär ett intrång i de boendes integritet. Integritetsintrånget förstärks ytterligare av att bilder spelas in och att bevakningen pågår dygnet runt.

Datainspektionen anser dock att det även finns omständigheter som talar för att integritetsintrånget minskar. Av kopia på skärmbild från kamerans upptagningsområde framgår att kameran i huvudsak filmar el-centralen, även om en viss del av källarförrådet kommer med. Vidare anser Datainspektionen att ett källarförråd är en sådan plats där de boende rör sig i begränsad omfattning och endast uppehåller sig i under kortare tidsperioder. Detta talar för att integritetsintresset väger relativt lätt i anslutning till el-centralen.

##### *Bevakningsintresset kamera 4 – källarförråd*

Föreningen har uppgett att den upprepade gånger har haft problem med skadegörelse mot el-centralen i källaren och att strömmen till föreningens ordförandes lägenhet stängts av. Vidare har även internetkablar som finns i anslutning till el-centralen utsatts för skadegörelse. Föreningen har upprättat flera polisanmälningar med anledning av de incidenter som skett i källaren.

##### *Sammanfattande bedömning kamera 4 – källarförråd*

Föreningen har uppgett att skadegörelsen har utförts av någon som sannolikt haft nyckel till källarförrådet eftersom dörren saknat brytmärken eller andra skador som tyder på att någon utomstående har tagit sig in i källarförrådet. Detta talar enligt Datainspektionens mening för att kamerabevakningen har varit nödvändig för att uppnå ändamålet.

Datainspektionen konstaterar att föreningens intresse av att spela in bildmaterial väger tyngre än de boendes intresse av att inte bli bevakade mot bakgrund av att föreningen har haft omfattande problematik med skadegörelse mot just el-centralen.

En förutsättning för att föreningen fortsatt ska kunna bedriva bevakningen är dock att föreningen själv bedömer att deras intresse av att bedriva bevakningen faktiskt föreligger. Detta innebär att föreningen löpande själv måste göra en prövning av samtliga omständigheter om intresset av att bedriva bevakningen är aktuellt och reellt när bevakningen utförs.

Kamerans upptagningsområde innefattar dock även delar av källarförrådet. Eftersom ändamålet med kamerabevakningen varit att förhindra skadegörelse vid el-centralen är det inte förenligt med principen om uppgiftsminimering att även filma delar av föreningens källarförråd. Föreningen måste därför begränsa bevakningen så att den inte bevakar föreningens källarförråd.

### **Ljudinspelning vid samtliga kameror**

Föreningens bevakning innefattar i förevarande fall även ljudinspelning vid samtliga kameror. Ljudinspelning är särskilt integritetskänsligt och bör bli föremål för en noggrann prövning i det enskilda fallet (prop. 2017/18:231 s. 67). Att det rör sig om ljudinspelning i ett bostadshus förstärker risken för integritetsintrång ytterligare.

Föreningen har uppgett att det vid de inträffade incidenterna uttalats förolämpningar och fula ord. Enligt Datainspektionen har föreningen dock inte visat varför ljudinspelning skulle vara nödvändig för att uppnå ändamålet med bevakningen.

Enligt Datainspektionens mening rör det sig i förevarande fall om en typ av brottslighet som till sin karaktär sällan nödvändiggör ljudinspelning och att de boendes intresse av att inte bli avlyssnade på samtliga platser för bevakning väger tyngre än föreningens intresse av att spela in ljud. Ljudinspelningen innebär ett synnerligen allvarligt integritetsintrång som är alltför omfattande i förhållande till föreningens intresse av ljudinspelningen.

Datainspektionen anser sammantaget att föreningens ljudinspelning saknar rättslig grund och strider mot principen om uppgiftsminimering.

**Information till registrerade (artikel 13)**

I artikel 13 dataskyddsförordningen anges vilken information som ska tillhandahållas om personuppgifter samlas in från den registrerade. Av artikel 13 framgår bl.a. att information om identitet och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige, ändamålen med behandlingen för vilken personuppgifterna är avsedda, samt den rättsliga grunden och den period under vilken personuppgifterna kommer lagras ska tillhandahållas.

I artikel 12 dataskyddsförordningen framgår att den personuppgiftsansvarige ska vidta lämpliga åtgärder för att till den registrerade tillhandahålla all information som avses i artikel 13, och att sådan information ska tillhandahållas i en koncis, klar och tydlig, begriplig och lätt tillgänglig form. Den personuppgiftsansvarige kan t.ex. lämna information i olika lager, där en skylt kan utgöra det första lagret och information på webbplats eller information i en broschyr kan utgöra det andra lagret av information. Den viktigaste informationen bör generellt sett ges i det första lagret.<sup>5</sup>

Av 15 § andra stycket kamerabevakningslagen följer vidare att om ljud kan avlyssnas eller tas upp vid bevakningen ska en särskild upplysning lämnas om detta.

Föreningen har uppgett att de upplyser om bevakningen genom skyltning vid entrégrunden till fastigheten samt vid entrédörr till respektive trapphus. Föreningen har vidare skickat in bilder på skyltarna. Av bilderna framgår att skyltarna visar en silhuett av en bevakningskamera samt texten "TV/VIDEO".

Datainspektionen konstaterar att den information som föreningen tillhandahåller förvisso upplyser om att kamerabevakning bedrivs, men att informationen på skylten inte är tillräcklig för att uppnå kraven enligt artikel 13 i dataskyddsförordningen. Skylten saknar bl.a. information om vem som bedriver bevakningen och var den registrerade kan vända sig för att få ytterligare information. Datainspektionen konstaterar vidare att föreningen inte informerar om den behandling som sker avseende ljudinspelning, vilket är en särskilt allvarlig brist.

---

<sup>5</sup> Artikel 29-arbetsgruppen, Riktlinjer om öppenhet enligt förordning (EU) 2016/679, punkt 38.

Datainspektionen konstaterar att den information som föreningen lämnat inte lever upp till kraven i artikel 13 i dataskyddsförordningen.

### **Val av ingripande**

I artikel 58 i dataskyddsförordningen anges samtliga befogenheter som Datainspektionen har. Enligt artikel 58.2 har Datainspektionen ett antal korrigerande befogenheter, bl. a. varningar, reprimander eller begränsningar av behandling.

Enligt artikel 58.2 (i) i dataskyddsförordningen framgår att tillsynsmyndigheten ska påföra administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83. Enligt artikel 83.2 ska administrativa sanktionsavgifter, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, påföras utöver eller i stället för de åtgärder som avses i artikel 58.2 a–h och j. Vidare framgår av artikel 83.2 n vilka faktorer som ska beaktas vid beslut om administrativa sanktionsavgifter överhuvudtaget ska påföras och vid bestämmande av avgiftens storlek

Istället för sanktionsavgifter får i vissa fall enligt skäl 148 till dataskyddsförordningen en reprimand utfärdas istället för sanktionsavgifter om det är frågan om en mindre överträdelse. Hänsyn ska vid bedömningen tas till omständigheter såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet.

### **Sanktionsavgift och föreläggande**

Datainspektionen har ovan bedömt att föreningen genom sin kamerabevakning med ljudinspelning av trapphus, källarförråd samt entréer överträtt artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen samt genom sin bristfälliga information till de registrerade överträtt artikel 13 i dataskyddsförordningen.

Mot bakgrund av att stora delar av den personuppgiftsbehandling som denna tillsyn omfattar har inneburit olaglig kamerabevakning med såväl bild som ljud, rörande boende i sin hemmiljö, är det inte fråga om en mindre överträdelse. Datainspektionen vill i sammanhanget framhålla att föreningens upptagning och lagring av ljud från stora delar av huset är särskilt allvarlig och att det med anledning av ljudupptagningen inte finns skäl att ersätta sanktionsavgiften med en reprimand.



Någon annan korrigerande åtgärd är inte heller aktuell för den behandling som skett. Föreningen ska därför påföras en administrativ sanktionsavgift.

*Bestämmande av sanktionsbeloppets storlek*

Enligt artikel 83.1 i dataskyddsförordningen ska varje tillsynsmyndighet säkerställa att påförandet av administrativa sanktionsavgifter i varje enskilt fall är effektivt, proportionellt och avskräckande.

Den administrativa sanktionsavgiften får enligt artikel 83.3 inte överstiga beloppet för den grävsta överträdelsen om det är frågan om en eller samma uppgiftsbehandlingar eller sammankopplade uppgiftsbehandlingar.

I artikel 83.2 i dataskyddsförordningen anges samtliga faktorer som ska beaktas vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek. Vid bedömningen av storleken på sanktionsavgift ska bl. a. hänsyn tas till artikel 83.2 a (överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet), b (uppsåt eller oaktsamhet), g (kategorier av personuppgifter), h (hur överträdelsen kom till Datainspektionens kännedom) och k (annan försvårande eller förmildrande faktor till exempel direkt eller indirekt ekonomisk vinst) dataskyddsförordningen.

Vid Datainspektionens bedömning av sanktionsavgiftens storlek har hänsyn tagits till att det har varit överträdelser rörande flera artiklar i dataskyddsförordningen och att överträdelse av artikel 5, 6 och 13 är att bedöma som allvarligare och omfattas av den högre sanktionsavgiften. Vidare har hänsyn tagits till att överträdelsen pågått under en längre tid, att överträdelsen kom till Datainspektionens kännedom genom ett klagomål och att kamerabevakningen av föreningens medlemmar skett i deras hemmiljö. Datainspektionen har avslutningsvis tagit särskild hänsyn till att ljudinspelning har skett med kamerorna. Dessa omständigheter är försvårande.

Som förmildrande omständigheter beaktas att föreningen saknar vinstintresse och bedrivs ideellt av privatpersoner. Det är dessutom i viss utsträckning samma personer som drabbas av påförande av sanktionsavgiften som drabbats av överträdelsen. Därutöver har föreningen i viss mån informerat om kamerabevakningen, om än inte helt i enlighet med dataskyddsförordningen. Vidare har föreningen även haft ett berättigat intresse för sin bevakning, även om de gjort en felaktig avvägning mellan sitt

berättigade intresse och de registrerades intressen och grundläggande rättigheter och friheter i sin boendemiljö. Avslutningsvis tillmäts det även betydelse att det är en förening vars omsättning år 2018 uppgick till 821 389 kronor och som endast består av 15 lägenheter.

Datainspektionen bedömer utifrån en samlad bedömning att föreningen ska betala en administrativ sanktionsavgift på 20 000 kronor.

*Föreläggande att upphöra med bevakning*

Eftersom Datainspektionen konstaterat att delar av bevakningen är olaglig ska föreningen föreläggas att upphöra med den. Datainspektionen förelägger därför föreningen enligt artikel 58.2 f dataskyddsförordningen att upphöra med kamerabevakningen i bild vad gäller kamerorna 1-3, som bevakar trapphus och entré, samt att upphöra ljudinspelning vad gäller samtliga kameror.

Datainspektionen förelägger vidare föreningen att begränsa kamerabevakningen i bild vad gäller kamera 4, som bevakar föreningens el-central, så att den inte bevakar föreningens källarförråd och inte tar upp ljud.

---

Detta beslut har fattats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av juristen Nils Henckel. Vid den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Hans-Olof Lindblom, enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg och juristen Jeanette Bladh Gustafson medverkat.

Lena Lindgren Schelin, 2020-06-15 (Det här är en elektronisk signatur)

**Bilaga**

Bilaga 1 – Hur man betalar sanktionsavgift

## Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär.

Överklagandet ska ha kommit in till Datainspektionen senast tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in i rätt tid sänder Datainspektionen det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Datainspektionen om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.